

การรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ของครัวเรือน
เกษตรกรในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ¹

How Information about Agricultural Economics is Obtained by Farm
Households in Northeastern, Thailand

ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ของครัวเรือนเกษตรกรในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาลักษณะการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ศึกษาระดับความรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร และ(3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร กลุ่มตัวอย่างได้แก่เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น อุตรดิตถ์ และชัยภูมิ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี และบุรีรัมย์ จำนวน 506 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัดส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร แหล่งข่าวและความถี่ในการติดตามข่าวปรากฏว่า สื่อความรู้ทางโทรทัศน์เป็นแหล่งข่าวทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ที่มีครัวเรือนเกษตรกรติดตามมากที่สุด และมีความถี่ในการติดตามสูงสุด โดยช่วงเวลาที่ใช้ในการติดตามข่าวสารเป็นประจำคือในช่วงตอนค่ำถึงกลางคืน สำหรับวิธีการที่ครัวเรือนเกษตรกรมักจะใช้ในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางการ

¹ งานวิจัยได้รับทุนอุดหนุนจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีงบประมาณ 2543

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000 โทร.(044) 224258

เกษตรนั้น ได้แก่ การปรึกษาหารือ ถามเพื่อนบ้าน และการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่ทำงานทางด้านเกษตร โดยที่เทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านวิชาการที่ครัวเรือนเกษตรกรต้องการมากที่สุดคือ การฝึกอบรม

2. ระดับการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ครัวเรือนส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่การรับรู้อยู่ในระดับสูง และในระดับต่ำ ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรนั้นพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ เขตพื้นที่ ที่ทำการเกษตร ภูมิภาคที่ทำการเกษตร การเข้าร่วมเป็นสมาชิก กลุ่มเกษตรกร หรือ สหกรณ์การเกษตร และการเข้าร่วมอบรมความรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ยกเว้นปัจจัยทางด้านช่วงอายุและระดับการศึกษาเท่านั้น ที่มีผลกระทบต่อกรรับรู้ข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร

Abstract

There are three objectives of the study on how information about agricultural economics is obtained by farm households in Northeastern Thailand; first, to study the nature of how information about agricultural economics is obtained by farm households; second, to study the level of knowledge of agricultural economics information and finally, to study the factors affecting the perception of agricultural economics. The 506 samples are from the farm households in three provinces of the Lower-Northeastern Region and three provinces in the Upper-Northeastern Region. These provinces are Khon Kaen, Udon Thani, Chaiyaphom, Nakhon Ratchasima, Ubon Ratchathani and Buri Ram. Multistage sampling is the method of sample collection for this research.

The data analysis of the study is quantitative method which includes percentages, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variances and multiple comparison by Scheffe method.

The results of the study are as follows ;

1. Most farm households obtained the information of agricultural economics by watching the television. They always watch these information in the evening. The farm households solve their occupation problems by asking the neighbors and staffs from Ministry of Agricultural and Cooperative. Besides training in agricultural economics program is the best methodology for these farm households.

2. The knowledge of agricultural economics information is obtained by farm households in the Northeast is in the medium level.

3. There are 7 factors that affect the perception of information on agricultural economics. The factors of education and age are influential. However, sex, agricultural zone and region, members of agricultural groups and cooperatives, and also the agricultural training do not have any effects on the information perception.